

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt fredag den 26. september 2025

Sag BS-62638/2024-HJR

(1. afdeling)

A

(advokat Anne Katrine Bay, beskikket)

mod

Ørsted Services A/S

(advokat Jesper Ravn)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Kolding den 22. marts 2023 (BS-30323/2021-KOL) og af Vestre Landsrets 8. afdeling den 15. august 2024 (BS-52628/2023-VLR).

I påkendelsen har deltaget fem dommere: Poul Dahl Jensen, Hanne Schmidt, Oliver Talevski, Jan Schans Christensen og Peter Mørk Thomsen.

Påstande

Appellanten, A, har nedlagt påstand om, at indstævnte, Ørsted Services A/S, skal anerkende at være erstatningsansvarlig for den skade, han pådrog sig ved livbådsøvelsen den 16. august 2016, hvorefter sagen skal fortsætte ved byretten.

Ørsted Services A/S har påstået stadfæstelse.

Forklaringer

Der er for Højesteret afgivet forklaring af B og supplerende forklaring af A.

B har forklaret bl.a., at han har en afsluttende maskinmesteruddannelse. Han var vedligeholdelseschef på boreplatformen Siri fra 2016 til 2018 og platformchef fra 2018 til 2021.

Han deltog helt sikkert i mødet aftenen inden øvelsen i 2016. Hver dag kl. 17 holdt ledelsen nemlig et møde, hvor de gennemgik, hvad der skulle ske dagen efter. Han husker ikke mødet dagen før øvelsen, men det havde været naturligt, at de der havde talt om øvelsen. Han husker således heller ikke, om A deltog i mødet, eller om A sagde fra over for øvelsen på mødet.

Han kan tydeligt huske selve øvelsen, da han efterfølgende tænkte meget på den på grund af ulykken.

Da der blev gjort klar til øvelsen, talte de om sikkerheden ved at gennemføre øvelsen. Alle sæder i båden havde ryggen mod faldretning undtagen kaptajnsædet, hvorfra man kunne styre båden, når den ramte vandet. Dette var anderledes fra de både, han havde erfaringer med fra Mærsk.

Livbåden var lukket, og andre kunne ikke se ind til dem, da de var steget ombord. De var i hvert fald tre personer i livbåden. Han kan ikke huske, om der var en fjerde person. Da de var inde i livbåden i forbindelse med øvelsen, foreslog han, at A satte sig i et andet sæde end kaptajnsædet. Han havde en dårlig fornemmelse omkring kaptajnsædet. Han havde hørt, at kaptajnsædet var blevet modificeret, da der var sket skader. Men A ville sidde i kaptajnsædet, da det var proceduren.

Kaptajnsædet er designet til, at man hurtigt skal kunne komme væk fra platformen, når man rammer vandet. Men praktisk er det ikke relevant på grund af den måde, båden lander på. Der er rigelig tid til at flytte sig over i kaptajnsædet, når der er kommet ro på båden efter landingen. Kaptajnsædet skal rejses op efter landing, for at båden kan styres. Han kan ikke huske, hvem der gjorde det. Han mente, at det kunne gøres af én person. Han kan ikke huske, om det var nødvendigt at træde ud af sædet for at rejse det op.

A har supplerende forklaret bl.a., at han ikke tidligere har deltaget i øvelser med frit fald med livbåde, udover på et kursus, hvor båden kun faldt fem meter ned. Når man simulerer øvelsen, går man normalt ikke ned i båden.

Han kan ikke huske, at B foreslog, at han satte sig et andet sted end i kaptajnsædet. Til mødet dagen inden øvelsen sagde han fra og stillede spørgsmålstejn ved proceduren og øvelsen, men fik at vide, at "det var sådan det var". Han ville formentlig ikke have sagt ja, hvis B havde foreslået, at han satte sig et andet sted. Man afviger ikke fra proceduren i sidste sekund. Hvis man gjorde det, skulle man have holdt et møde herom og involveret platformchefen.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

A arbejdede i 2016 som konstruktionschef i DONG (nu Ørsted Services A/S) på boreplatformen Siri i Nordsøen. Den 16. august 2016 deltog han i en livbådsøvelse med et såkaldt live launch, hvor livbåden blev søsat fra boreplatformen ved et frit fald på ca. 45 meter, før den ramte havoverfladen med forenden først. Baggrunden for livbådsøvelsen var, at Arbejdstilsynet havde påtalt, at der ikke var sket sejlads med livbådene siden 2010. Under det frie fald sad A i kaptajnsædet, der som det eneste sæde vendte i faldretningen, dvs. med front mod havet. De tre øvrige besætningsmedlemmer, der deltog i øvelsen, sad i bagudvendte sæder, dvs. med ryggen mod havet. Efter øvelsen fik A nakkesmerter og blev efterfølgende sygemeldt. Ulykken blev anerkendt som en arbejdsskade efter arbejdsskadesikringsloven.

A anlagde sag mod sin arbejdsgiver (nu Ørsted) med krav om erstatning efter erstatningsansvarsloven for tab mv. ud over den erstatning, han er berettiget til efter arbejdsskadesikringsloven. For byretten var differenceerstatningen opgjort til ca. 3 mio. kr.

Spørgsmålet om Ørstedes erstatningsansvar for ulykken er udskilt til særskilt behandling, jf. retsplejelovens § 253.

Ansvarsnormen

Udgangspunktet for bedømmelsen af arbejdsgiverens ansvar i anledning af erstatningskrav efter erstatningsansvarsloven er den almindelige culparegel. Culpabedømmelsen skal foretages i lyset af de forpligtelser, som arbejdsgiveren har efter arbejdsmiljølovgivningen.

Det følger af bestemmelserne i arbejdsmiljøloven, at arbejdsgiveren bl.a. skal planlægge, tilrettelægge og udføre arbejdet således, at det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Efter offshoresikkerhedsloven skal arbejdsgiveren sørge for bl.a., at sikkerheds- og sundhedsmæssige risici forbundet med arbejdet er identificeret, vurderet og nedbragt så meget, som det er rimeligt praktisk muligt ("As Low As Reasonably Practicable", ALARP-princippet).

Ved vurderingen af de krav, der kan stilles til arbejdsgiverens agtpågivenhed, må der lægges vægt på bl.a. handlingens farlighed, handlingens skadeevne og muligheden for at undgå skade.

Den konkrete sag

As skade opstod i forbindelse med, at livbåden ramte vandet efter et frit fald på 45 meter. Højesteret finder, at søsætningen af båden med et frit fald fra en sådan højde indebar fare for personskaade.

Der var tale om en øvelse og ikke en aktuel nødsituation, og efter oplysningerne i sagen lægger Højesteret til grund, at det ikke var nødvendigt for at teste livbådens sødygtighed at gennemføre øvelsen ved at søsætte båden ved et frit fald fra boreplatformen. Det var heller ikke nødvendigt, at A sad i det fremadvendte kaptajnsæde under det frie fald, idet han efter det oplyste kunne være placeret i et af de bagudvendte sæder som de andre besætningsmedlemmer, der ikke kom til skade under øvelsen.

Under disse omstændigheder finder Højesteret, at Ørsted ikke har identificeret, vurderet og nedbragt de sikkerhedsmæssige risici så meget, som det var rimeligt praktisk muligt. Ørsted har derfor handlet ansvarspådragende og er således erstatningsansvarlig for As skade.

Konklusion og sagsomkostninger

Højesteret stadfæster byrettens afgørelse.

Efter sagens resultat for Højesteret skal Ørsted betale sagsomkostninger for landsretten til A med 150.000 kr. til dækning af advokatudgifter. A er for Højesteret meddelt fri proces, og statskassen skal derfor tilkendes omkostninger for sagens behandling ved Højesteret. Sagsomkostningerne for Højesteret fastsættes til 281.500 kr., hvoraf 150.000 kr. er til dækning af advokatudgifter, og 131.500 kr. er til dækning af de retsafgifter, der skulle have været betalt, hvis der ikke havde været fri proces, jf. retsplejelovens § 332.

Sagsomkostninger for byretten skal fastsættes i forbindelse med sagens endelige afgørelse.

THI BESTEMMES:

Byrettens afgørelse stadfæstes, således at Ørsted Services A/S skal anerkende at være erstatningsansvarlig for den skade, som A pådrog sig ved livbådsøvelsen den 16. august 2016, hvorefter sagen skal fortsætte ved byretten.

I sagsomkostninger for landsretten skal Ørsted Services A/S betale 150.000 kr. til A.

I sagsomkostninger for Højesteret skal Ørsted Services A/S betale 281.500 kr. til statskassen.

De ikendte sagsomkostningsbeløb skal betales inden 14 dage efter afsigelsen af denne kendelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.